

Veteran gasilskega društva
Zgornja Šiška praznoval
70-letnico

Anton Luzar — krojaški in gasilski mojster

Veteran gasilskega društva Zgornja Šiška Anton Luzar je pred kratkim praznoval 70-letnico rojstva. Rodil se je v Doljem Moharovicu na Dolenjskem, materi devetih otrok. Izučil se je za krojaškega mojstra.

Že leta 1936 se je vključil v gasilske vrste, njegovo prvo društvo pa je bilo v rojstnem kraju. Prevel je funkcijo trobentača, kar je bilo v tistem času izredno spoštovano. To delo je opravljal dobro leto, nakar se je v letu 1937 preselil v Ljubljano in se takoj vključil v gasilske vrste PGD Zgornja Šiška, kjer deluje še danes. Iz člana gasilskega društva je napredoval v desetarja, napravil izpit za podčastnika in častnika, nato pa je postal poveljnik gasilskega društva, vse do leta 1978, ko je njegovo mesto prevzela mlajša generacija, sam pa je ostal častni poveljnik vse do danes. S svojimi izkušnjami rad pomaga mlajšim, aktivno pa se vključi v vsako vajo, tekmovanje ali reševalno akcijo.

Skozi dolga obdobja gasilstva je prejel več odlikovanj. Značko za 10, 20, 30 in 40-letno delovanje, prejel je več občinskih gasilskih priznanj, republiško priznanje gasilsko plamenico I., II. in III. stopnje, od predsedstva SFRJ pa je prejel »red zaslug za narod s srebrno zvezdo«.

Kljub svojim 70-letom je še vedno pripravljen pomagati na tekmovanjih, kjer pa s svojo spretnostjo ne kaže let. Njegova največja želja je, da bi se članstvo v društvu povečalo in da bi tudi pionirska in mladinska ekipa ponovno zaživela.

Vsi v PGD Zgornja Šiška mu želimo veliko zdravja in še dolgega aktivnega dela v gasilskih vrstah.

Jani Suhadolnik

Prejeli smo

Vrtičkarji tako in drugače

»Na vrtičkih poleg Tikija, med železniško progo in Milčinskega ulico v Šiški, bodo zgradili objekte za balkanske športne igre, ki bodo avgusta prihodnje leto v Ljubljani...« je bilo med drugim zapisano v dnevnem tisku decembra meseca.

Nedavno tega nas je poklical eden od vrtičkarjev — Vinko Bovcon in nam potožil, da odločitev ZTKO, Železničarskega športnega društva in pa koordinacijskega odbora za pripravo balkanskih iger, ni umestna. Dvomi, da bodo vrtovi, ki jih bodo dobili vrtičkarji ob Aleševčevi ulici, enakovredni, tembolj zaradi tega, ker je na novi lokaciji kup odpadnega materiala. Ne glede na to, zatrjuje Vinko Bovcon, da bodo navozili zemljo s sedanjih vrtov, ki je dobro obogatena z gnojili, zamenjava ne bo enakovredna, poleg tega sta uničena delo in trud, ki so ju vložili vrtičkarji v svoje vrtove.

Kdo ima prav, se vsaj tokrat, ne bomo spuščali. Čas bo prinesel svoje in pokazalo se bo, ali je zamenjava vrtov enakovredna ali ne. Dejstvo pa je, da je o vrtičkarjih, takšnih in drugačnih, bilo že precej napisanega, pa tudi o tem, kako je ljudem, zlasti upokojencem, najlažje vzeti še tisto malo, kar jim je ostalo za njihov vsakdan...

Jože Čurin

Prijetno doživetje v Sori

Ta pesem je preč

Osrednja občinska slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku je bila v domu družbenih organizacij v Sori, Kulturna skupnost, Zveza kulturnih organizacij in KUD »Oton Župančič« so pripravili zborovsko spevoigro »Ta pesem je preč« avtorjev Petra Militarova in Marjana Beline. Program so zelo uspešno izvedli člani mešanega pevskega zbora KUD »Oton Župančič« Sora pod vodstvom pevovodja Mihe Gabra, s harmoniko jih je spremljal Anton Bukovnik. Zborovsko spevoigro je režiral Peter Militarov, ki je zbranim obiskovalcem tudi spregovoril o pomenu slovenskega kulturnega praznika.

»Obletnico Prešernove smrti so za slovenski kulturni praznik razglasili že med narodnoosvobodilnim bojem, kasneje v svobodi pa je tak pomen bil že uzakonjen.

Povezovanje osvobodilnih in svobodiljubnih teženj s Prešernovim imenom je samo po sebi razumljivo vsakomur, ki pozna pesnikovo življenje in delo, njegovo umetniško in človečansko izročilo.

Hoteti in vztrajati moramo, da se pesnikovo ime povezuje s pesniškim in sploh umetniškim ustvarjanjem v sodobni družbi. S tistim ustvarjanjem, ki stremi k nadaljnjemu osvobajanju človeka od materialnih in duhovnih spon. Prešerna ljubiti se pravi, ljubiti lepoto in resnico in pravico, ljubiti slovenstvo brez šovinizma in ljubiti človeštvo in vse narode brez hlapčevstva in poniževanja, enak z enakim...

Te misli in njihova spoznanja pa so se še kako ujeklenila skozi desetletja, vroča pa so še danes, ko moramo vztrajati pri takšni družbi, ki zagotavlja medsebojno spoznavanje in spoštovanje. Vprašanje vseljudske in vsenarodnostne kulture ne more biti sporno. Človek svoja hotenja, svojo usodo izraža v svoji besedi — v svojem jeziku in njegovo poslanstvo ustvarjanja je tudi skrbeti zanj.

V Prešernovi besedi je osrednja ideja slovenska. A to slovenstvo ni nikaka okrnjena domačnost, nikaka sentimentalna idličnost, nikak plah in ozkosrčen pogled na življenje. To slovenstvo je tako globoko, kakor vse trpljenje človeškega srca z vsem obupom, strahom in strastjo, ki je po duhu tako širok kakor svet. Zato: Največ sveta otrokom sišji Slave, tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti voljo vero in postave, ustvarjajo in pogojujejo svobodo misli, nazorov in vere ter lastne intimne ali subjektivne zakone svojega življenja, združenega v ustvarjalni proces nastajanja izpovedi. Človek je toliko bogat, kolikor je kulture v njem in moč države je v tem, kako visoko je razvita kultura narodov. To pa pomeni, da se moramo tudi v zdajšnjih časih, ki jih doživljamo kot krizna, ne samo v gmotnem in gospodarskem pogledu, temveč tudi v duhovnem znotraj kulture, vedno znova spraševati tudi o stanju našega duha — spraševati se moramo, s kakšno zavestjo smo ustvarjali našo sedanost, kolikšen je delež naše kulture v njem, kolikšna je navsezadnje tudi naša odgovornost za položaj, v katerem smo. Odgovori na taka

in podobna vprašanja, ki so često tema razgovorov, so lahko različni, najbrž pa smo enotni v sodbi, da delež kulture in duhovnega življenja v naši sedanosti ni pretiran, in da bi v prihodnosti moral biti večji. Ali si brez kontinuitete ustvarjalnih procesov, brez ustvarjalnih odnosov, brez zlitja procesov in odnosov ter brez duhovne prisotnosti človeka v njih lahko zamišljamo izpovedno kulturo in umetnost v nji — spoj le-teh pa zlitje in delo delegatskega razmišljanja in odločanja. Najbrž da ne — človekova ustvarjalna izpoved je delo-dela pa si ne znam predstavljati brez kulture — kajti ali ni delo ustvarjanje nečesa? Vrednote pa so vredne toliko, kolikor je v njih ustvarjalnega, uporabnega, ne pa časovnega. Ustvarjalni procesi skozi čas pa so vrednote narodove kulture.

Prepletanje in spoznavanje narodovih kultur je bratstvo — je ustvarjalni odnos, v katerega se vključuje enakost vrednot nastajajočih ustvarjalnih procesov, katerih cilje čas spreminja in jim daje nove razsežnosti, ki pa nikdar ne bodo ubežali tistemu, za kar so se narodi odločili s prelivanjem krvi, da bi ohranili svojo bitnost, svojo svobodo, svojo kulturo.

In tako človek v svetu dandanašnjem, obdan z obilico tehnike, smodnika in drugimi dorečenimi in nedorečenimi umotvori pod vprašanjem — ne pričakuj, da ti bo kultura priskrbela tehnika — da jo ohranjaš, gojiš in ustvarjaš, si poklican sam in tvoj ustvarjalni duh, ki ga nosiš v sebi. To pa pomeni, da podružbljanje kulture ni fraza, temveč aktiva, ki pomeni nalogo po našem združevanju in aktivnem sodelovanju, usposabljanju ter življenju v najmanjši združevalnih celicah našega življenja v KS in DO.

Pa še nekaj! Nekateri smo mnenja, da Šiškarji živimo kulturno, drugi so prepričani, da v Šiški kulture ni — verjetno imajo eni in drugi prav. Toliko, da bi bili vsi zadovoljni, je prav gotovo ni, tako malo, da bi bili nezadovoljni, pa spet ne — vendar tisto, kar smo včeraj naredili, je že zgodovina, zato pa naj bo jutrišnji dan že nov ustvarjalni proces za vse tiste, ki niso bili deležni včerajšnjega, kajti obnova v kulturi je tudi nujna, je napredek, je kvaliteta.

Zdaj ko se nam izteka mandat v kulturni skupnosti in ko smo bili priče, da je v naši kulturi vse preračunano zgolj na preživetje, se sprašujem, kako smo sploh lahko toliko naredili, kolikor pač smo. Za nas v občinskem merilu je odgovor preprost. Z Zvezo kulturnih organizacij, z društvi in skupinami smo delali z roko v roki in samoodrekanja res ni bilo malo — če tega ne bi bilo, še preživeli ne bi. Zato vsem tistim znanim in neznanim iskrena hvala — in če se v teh dneh manifestativno kar vseprek zgrinja okrog Prešernovega simbola, mi dovolite, da praznovanje sprejemem z vami kot intimno srečo, da se poznamo, da sodelujemo in da vse ljubitelje hvalim, saj z neko prešerno voljo iščejo v sebi, zase in za druge možnosti za širjenje svobode in kulture, v nji vsak dan in kjerkoli ter za kogarkoli.

Veliko nalog je še pred nami. V Šiški smo brez centralne knjižnice, domovi še niso funkcionalno tako urejeni, kot bi morali biti, društva se sicer odpirajo navzven, vendar še ne toliko, kot bi bilo želeli. Vodnikova domačija je zaživela, Kopitarjeva hiša ima vse več obiskovalcev, mladi ustvarjajo, otroških skupin je vse več. Da bi nas bilo več se bojimo, bojimo se preživetja. Društvom nismo zagotovili osnovnih materialnih sredstev za kontinuirano delo. Splošni družbeni kulturni standard je vsak dan nižji. Skupščine so skorajda nesklepčne. Ljudje besedam, vsaj kar se tiče kulture, ne verjamejo več. Nekateri od vas boste vodili v prihodnje našo šišensko kulturo, tako v kulturni skupnosti in ZKO. Ne tamajte, da nismo pred vami storili nič. Lotite se dela ustvarjalno, živite z ustvarjalci in prisluhnite jim. Današnji dan posvečam tudi osebnim zahvali vsem, ki so mi pri vodenju skupščine, odbora za gledališko dejavnost, naše besede, Ostrovrharjevega srečanja in mentorstva v delu z mladimi, kakorkoli pomagali.«